

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI**

Ro‘yxatga olindi: № *BD*-5120900-3.01

2019 yil 11 oy 08

TARJIMA NAZARIYASI VA AMALIYOTI

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100 000 – Gumanitar
Ta‘lim sohasi: 120 000 – Gumanitar fanlar
Ta‘lim yo‘nalishi: 5120900 – O‘zbek -ingliz tarjima nazariyasi va amaliyoti

Toshkent – 2019

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2017 yil "17" 08 dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2019 yil "4" 10 dagi 892 - sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

G.K.Odilova - ToshDO'TAU, "Tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasida dotsent v.b., filologiya fanlari nomzodi

Taqrizchilar:

S.Sotiboldiyeva - ToshDO'TAU, "Sharq tillari" kafedrasida mudiri, filologiya fanlari doktori
Z.Teshaboyeva - O'zDJTU, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

Fan dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2019-yil "1" 07 dagi "11"- sonli bayonnomasi).

K. ee.

B. Kholikov

[Handwritten signature]

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

“Tarjima nazariyasi va amaliyoti” fanining o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 13-maydagi “Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetini tashkil etish to'g'risida”gi PF-4797-son Farmonida keltirilgan tarjima muammosi bilan bog'liq vazifalar asosida tuzilgan bo'lib, unda asosan ilmiy, badiiy va boshqa sohalardagi adabiyotlarni o'zbek tilidan ingliz va boshqa xorijiy tillarga, shuningdek, jahon tillaridan ona tilimizga yuksak sifat va mahorat bilan tarjima qiladigan tarjimonlar tayyorlash masalasiga alohida e'tibor berilgan.

O'rganilayotgan til vositasida tarjimaning nazariy muammolari va ularning amaliy yechimi borasida tarjimashunoslik nuqtai nazaridan tahlil qilish mazkur fan doirasida amalga oshiriladi. Zamonaviy tarjima nazariyasi va amaliyotida umume'tirof etilgan tendensiyalar, tarjima turlari va usullari, tarjimaning rivojlanish bosqichlari, leksik semantik va grammatik muvofiqlik kategoriyalari, tarjimaning janr xususiyatiga ko'ra turlari va ularda qo'llaniladigan uslublar, tillarning lingvomadaniy va lingvogeografik xususiyatlari mazkur fan doirasida o'rganiladi. Ushbu bosqichda avvalgi o'quv yillarida egallangan malaka va mahorat takomillashtiriladi.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanni o'qitishdan **maqsad** - filologiya yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarga mazkur fan borasida umumiy nazariy tushunchalar berishdan iborat.

Ushbu maqsadni amalga oshirish uchun fan til sohasida to'plangan nazariy bilimlarni tarjimachilikning muayyan turlariga yo'naltirish **vazifasini** bajaradi. Tarjimonlik sohasiga qobiliyati bor yoshlarda dastlabki fundamental tushunchalarni hosil qilish ham dolzarb vazifalar sirasiga kiradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

- tarjimadagi grammatik nomuvofiqlik kategoriyalari, tarjima metodlari hamda turli matnlardagi leksik-semantik farqlari bo'yicha badiiy tarjima uslublari to'g'risida **bilimga;**

- matnlarni interpretatsiya qila olishi;
- lingvo kommunikativ va lingvo mamlakatshunoslik, shuningdek, lingvistik bilimlar saviyasi va til haqida tushunchaga ega bo'lishi;
- chet tilidagi **nutqiy** qobiliyatni xotirlash turlarini belgilashi;
- o'tilgan mavzu bo'yicha o'z fikrini erkin, og'zaki va yozma bayon qila olish kabi **ko'nikmaga;**

- chet tilidan ona tiliga va aksincha ona tilidan chet tiliga erkin tarjima qila olish *malakasiga ega bo'lishi lozim.*

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-Modul. Mutaxassislikka kirish

1-mavzu. Tarjima tarixi: G'arb va Sharq tarjima maktablari

Yer yuzidagi ilk tarjimalar Qur'on, Bibliya tarjimalari. Yer yuzidagi ilk tarjimalarga bo'lgan ehtiyoj. Ilk tarjima asarlarning shakl va mazmuni. Bobil, Bag'dod, Rim, Venetsiya tarjima maktablarida amalga oshirilgan tarjima ishlari. Qadimda tarjimaning davlat boshqaruvidagi roli.

2- mavzu. Jahon oliy ta'lim tizimida tarjima nazariyasining fan sifatida o'qitilishi

O'zbek tarjimashunosligi asoschilari, o'zbek tarjimashunosligidagi qarashlar, tarjima maktablari va o'zbek tarjimachiligi namoyondalari. O'zbek tiliga rus tili orqali tarjimalar tahlili: yutuq va nuqsonlar. Asliyatdan uzoqlashuv omillari, bevosita va vositachi til orqali tarjimalar; jahon tajribasida badiiy tarjimaning akademik dissiplina sifatida o'qitilishi va fanning boshqa fanlar bilan bog'liqligi.

3- mavzu. Tarjima jarayoni va tarjimonning vazifalari

Tarjima jarayoni va tarjimonning vazifalari, tarjimonning burchlari va muallif bilan ko'rinmas raqobati. Tarjimonga qo'yiladigan malaka talablari; tarjimonning muallif bilan ko'rinmas raqobati. Tarjimonning o'zini tutishi va imidji. Tarjima ijodiy faoliyat sohasiga kiradi. Shu jarayonda tarjimonning lisoniy va ma'naviy bilimlari matnda o'z ifodasini topadi. Tarjimon avvalo tilni yaxshi bilishi, boshqa xalqlarning, xususan, tarjima qilinayotgan asar mansub xalqning adabiyoti, tarixi, madaniyati va mentalitetini chuqur o'rgangan bo'lishi lozim. Tarjimonga qo'yiladigan talablardan yana biri filologik bilimlarining yuqori darajada bo'lishidir. Uning o'z ona tilini va uning o'ziga xos xususiyatlarini yaxshi bilishi, fonetika, grammatika, leksikologiya va stilistika masalalarini teran tushunishi, shuningdek, adabiyot nazariyasi, badiiy ifoda usullarini chuqur o'zlashtirgan bo'lishi tarjima matnning talab darajasida ishlov berilishini ta'minlaydi. Shundagina tarjimon til normalarini buzmasdan, asliyat matni shakliga putur yetkazmasdan uning mazmunini to'liq uzatishi, muallif maqsadi va g'oyasini aniq yetkazishi mumkin. Binobarin, tarjima san'at hisoblanadi. U nafaqat bilim, balki katta mehnat va fidoiylikni talab qiladi.

4- mavzu. Tarjimon etikasi

Tarjima ishini tashkil qilish nashriyotlar va badiiy asar mualliflari, gazeta va jurnallar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish. Tarjima ishini boshlash va yakuniga yetkazish bilan bog'liq tashkiliy jarayonlar.

5- mavzu. Tarjimonning mahorati

Yaxshi tarjimonning sifatlari, tarjimonning fundamental bilimlari. Tarjimonning matnni tushunish, muallifning maqsadini anglash mahorati. Tarjimonning matnni qayta yaratish mahorati.

6- mavzu. Tarjima ishini tashkil qilish

Tarjimonning muallifga nisbatan hurmati "Tarjimonning ko'rinmaslik nazariyasi"; tarjimonning madaniyati, muallif oldida hurmat saqlay bilishi; tarjimon va muallif uslubi; tarjimonning professional-etikasi va o'zini tutishi.

7- mavzu. Tarjimonning qurollari

Tarjima uchun kerakli materiallar va ulardan foydalanish. Tarjima ishi uchun elektron kunduzi tarjimonning qurollari. Badiiy tarjimada qo'l keladigan eng yetakchi elektron resurslar, tarjimonlar portallari, forumlar, she'riy chappa lug'atlardan foydalanish masalasi.

8- mavzu. Badiiy tarjima uchun munosib adabiyotni tanlab olish va baholash

Tarjima adabiyotini tanlash, xorijiy kitobxon auditoriyasi va ehtiyojlarini o'rganish. Xorijiy bestsellerlar va klassik adabiyotda so'nggi yillarda eng ko'p o'qilgan asarlar ro'yxatini shakllantirish.

2-Modul. Tarjima nazariyasi

9- mavzu. The theory of translation as a science

Tarjima nazariyasi va amaliyotining fan sifatida shakllanishi, uni jahon oliy ta'lim tizimida fan sifatida o'qitilishi.

10- mavzu. The problems of translation

Tarjima muammolari, ularning umumiy tavsifi haqida ma'lumotlar beriladi. Og'zaki, yozma, ilmiy-tehnikaviy tarjima jarayonida uchrovchi muammolar haqida umumiy tushunchalar misollar yordamida ko'rsatib beriladi.

11- mavzu. Tanlangan material uchun ma'noviy bilimlarni yig'ish

Tarjima uchun ma'lum adabiyot va mavzu tanlab olingach shu adabiyotga tegishli ma'lumotlar: tarixiy, geografik, lisoniy, maishiy va hkz ba'zasini shakllantirish va o'rganib chiqish. Asliyatda bayon etilayotgan voqelik, turli narsa-hodisalarning tasviri va obrazlarini bor murakkabligi bilan imkon qadar to'g'ri tarjima qilish uchun tarjimon, tabiiyki, original asarda tasvirlangan voqelikka doir bilimlarga ega bo'lish.

12- mavzu. Types of translation

Ilmiy, publitsistik, badiiy, og'zaki tarjima turlari haqida nazariy ma'lumotlar va misollar beriladi.

13- mavzu. The theory of equivalence and adequacy

Ekvivalent tarjimaning usullari va olimlarning qarashlari nazariy ma'lumotlar, tahlillar o'rganiladi.

14- mavzu. The theory of adequacy

Adekvat tarjima muammolari va tarjimonlarning tarjima ishlari o'rganiladi.

15- mavzu. Lexic-semantic problems of translation

Tarjimaning so'z tanlash bilan bog'liq muammolari, muvofiqlik darajalari: butunlay, qisman muvofiqlik, muvofiqlikning yo'qligi va tasodifiy nomuvofiqlik, tarjimonning yolg'on do'stlari, realiyalar kabilar o'rganiladi.

16- mavzu. Pragmatic problems of translation

Tarjimashunoslikda pragmatika: bu fanning tarjima nazariyasi bilan bog'liqligi; pragmatik asotsiatsiya nima? Pragmatik kontekstni tarjima qilishda ma'noviy bilimlarning ahamiyati o'rganiladi.

17- mavzu. Phraseological problems of translation

Frazeologizmlar tabiati turlari: zoonim frazeologizmlar, realiya frazeologizmlar va hkz. Ularni tarjima qilish muammolari- muvofiqlikning uchta turi o'rganiladi.

18- mavzu. Grammatical problems of translation

Tarjimaning morfologik, sintaktik muammolari, so'z qurilishi, gap tuzilishi

bilan bog'liq muammolar o'rganiladi.

IV. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

“Tarjima nazariyasi va amaliyoti” fani bo'yicha amaliy mashg'ulotlarda talabalar mumtoz hamda zamonaviy o'zbek adabiyoti, shuningdek, jahon adabiyotiga doir badiiy asarlar tarjimasini tahlil va talqin qilishga, matni ifodali o'qish, so'zlash, yod olishga, og'zaki va yozma tarjima me'yorlarini o'zlashtirishga, nutqini aniq, to'g'ri, ravon ifodalay olishga yo'naltiriladi. Talabalar tarjima nazariyasi va amaliyotiga oid egallangan nazariy ma'lumotlarni mustahkamlaydilar. Ilmiy, badiiy va boshqa sohalaridagi adabiyotlarni o'zbek tilidan ingliz va boshqa xorijiy tillarga, shuningdek, jahon tillaridan ona tilimizga yuksak sifat va mahorat bilan tarjima qilishga ko'nikmalarini shakllantiradilar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-MODUL

1- mavzu. Ingliz ertaklarining o'zbek tiliga tarjimasini

2- mavzu. Fzop masallarining ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjimasini

3- mavzu. Ingliz maqollarining o'zbek tiliga tarjimasini

4- mavzu. Ingliz bolalar hikoyalarining o'zbek tiliga tarjimasini

5- mavzu. Ingliz tilidagi turli mavzuga oid matnlarning o'zbek tiliga

tarjimasini.

6- mavzu. O'zbek ertaklarining ingliz tiliga tarjimasini

7- mavzu. O'zbek bolalar hikoyalarining ingliz tiliga tarjimasini

8- mavzu. O'zbek bolalar hikoyalarning ingliz tiliga tarjimasini

9- mavzu. O'zbek adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasini

10- mavzu. Drabllar tarjimasini

2-MODUL

11- mavzu. Ingliz maqollarining o'zbek tiliga tarjimasini

12- mavzu. Ingliz maqollarining o'zbek tiliga tarjimasini

13- mavzu. Ingliz bolalar hikoyalarining o'zbek tiliga tarjimasini

14- mavzu. Ingliz bolalar hikoyalarining o'zbek tiliga tarjimasini

15- mavzu. Ingliz tilidagi turli mavzuga oid matnlarning o'zbek tiliga tarjimasini.

16- mavzu. Ingliz tilidagi turli mavzuga oid matnlarning o'zbek tiliga tarjimasini.

17- mavzu. O'zbek ertaklarining ingliz tiliga tarjimasini

18- mavzu. O'zbek ertaklarining ingliz tiliga tarjimasini

19- mavzu. O'zbek bolalar hikoyalarining ingliz tiliga tarjimasini

20- mavzu. O'zbek tilidagi turli mavzuga oid matnlarning ingliz tiliga tarjimasini.

21- mavzu. O'zbek tilidagi turli mavzuga oid matnlarning ingliz tiliga

tarjimasi.

- 22-mavzu. Amerika adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 23-mavzu. Amerika adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 24-mavzu. Ingliz adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 25-mavzu. Ingliz adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 26-mavzu. O'zbek adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasi
- 27-mavzu. O'zbek adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasi
- 28-mavzu. O'zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjimasi
- 29-mavzu. O'zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjimasi
- 30-mavzu. Ingliz adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasi
- 31-mavzu. Ingliz adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasi
- 32-mavzu. Avstraliya adabiyotidan o'zbek tiliga hikoyalar tarjimasi
- 33-mavzu. Avstraliya adabiyotidan o'zbek tiliga hikoyalar tarjimasi
- 34-mavzu. Yangi Zelandiya adabiyotidan o'zbek tiliga hikoyalar tarjimasi
- 35-mavzu. Yangi Zelandiya adabiyotidan o'zbek tiliga hikoyalar tarjimasi
- 36-mavzu. Kanada adabiyotidan o'zbek tiliga hikoyalar tarjimasi
- 37-mavzu. Ingliz tilidagi turli mavzuga oid matnlar tarjimasi
- 38-mavzu. Ingliz tilidagi turli mavzuga oid matnlar tarjimasi
- 39-mavzu. O'zbek tilidagi turli mavzuga oid matnlar tarjimasi
- 40-mavzu. O'zbek tilidagi turli mavzuga oid matnlar tarjimasi

3-MODUL

- 41- mavzu Amerika adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 42- mavzu. Ingliz adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 43- mavzu. Avstraliya, Yangi Zelandiya va Kanada adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
- 44- mavzu. Ingliz adabiyotidan she'riy asar tarjimasi
- 45- mavzu. Ingliz adabiyotidan she'riy asar tarjimasi
- 46- mavzu. Amerika adabiyotidan she'riy asar tarjima qilish
- 47- mavzu. Amerika adabiyotidan she'riy asar tarjima qilish
- 48- mavzu. O'zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjima qilish
- 49- mavzu. O'zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjima qilish
- 50-mavzu. O'zbek OAV matnlarini ingliz tiliga tarjima qilish
- 51-mavzu. O'zbek OAV matnlarini ingliz tiliga tarjima qilish

4-MODUL

- 52-mavzu. Ingliz OAV matnlarini o'zbek tiliga tarjima qilish
- 53- mavzu. Ingliz OAV matnlarini o'zbek tiliga tarjima qilish
- 54- mavzu. Iqtisodiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 55- mavzu. Ijtimoiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 56- mavzu. Siyosiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 57- mavzu. Ingliz bolalar she'riyatini o'zbek tiliga tarjima qilish
- 58- mavzu. O'zbek bolalar she'riyatini ingliz tiliga tarjima qilish

- 59- mavzu. Rasmiy yozishma va xatlarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjimasi
- 60- mavzu. Rasmiy yozishma va xatlarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjimasi
- 61- mavzu. Aforizmlarni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjimasi
- 62- mavzu. Aforizmlarni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjimasi
- 63- mavzu. Yuridik hujjatlarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 64- mavzu. O‘zbek bolalar she‘riyatini ingliz tiliga tarjima qilish

5-MODUL

- 65 - mavzu. Ingliz latifalarini o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 66- mavzu. O‘zbek latifalarini ingliz tiliga tarjima qilish
- 67- mavzu. O‘zbek tilidagi turli sohaga oid matnlarni ingliz tiliga tarjima qilish
- 68 - mavzu. O‘zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjima qilish
- 69- mavzu. Zamonaviy o‘zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjima qilish
- 70- mavzu. Texnik matnlarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 71- mavzu. Texnik matnlarni tarjima qilish
- 72- mavzu. Tibbiy matnlarni tarjima qilish
- 73- mavzu. Yuridik matnlarni tarjima qilish
- 74- mavzu. Siyosiy nutqlarni tarjima qilish
- 75- mavzu. O‘zbek she‘riyatini ingliz tiliga tarjima qilish
- 76- mavzu. Ingliz she‘riyatini o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 77- mavzu. O‘zbek mumtoz adabiyoti namunalarini tarjima qilish
- 78- mavzu. Ruboiylar tarjimasi
- 79- mavzu. G‘azallar tarjimasi
- 80- mavzu. A.Navoiy asarlarini ingliz tiliga tarjimasi
- 81- mavzu. A.Navoiy “Xamsa”si hikoyalari tarjimasi
- 82- mavzu. A.Navoiy hikmatli so‘zlarining tarjimasi
- 83- mavzu. Turli sohaga oid matnlar tarjimasi
- 84- mavzu. Yuridik hujjatlarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 85- mavzu Tibbiy matnlarni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 86- mavzu Tibbiy matnlarni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 87- mavzu Filmlarda subtitmi ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 88- mavzu Filmlarda subtitmi ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish

6-MODUL

- 89- mavzu. Ilmiy matnlar: maqola, annotatsiya, tezislarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
- 90- mavzu. Hajviy matnlarni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 91- mavzu. Texnikaviy matnlar: yo‘riqnoma va dasturlarni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish
- 92- mavzu. Texnikaviy matnlar: yo‘riqnoma va dasturlarni ingliz tilidan

o'zbek tiliga tarjima qilish

93- mavzu. Filmda dublyaj va ssenariyni ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjima qilish

94- mavzu. Filmda dublyaj va ssenariyni ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjima qilish

95- mavzu. Epigraf, sitata, hikmatli so'zlarni o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish

96- mavzu. Sud hujjatlarini ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjima qilish

VI. Fan bo'yicha kurs ishi

Kurs ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda tegishli topshiriq shaklida beriladi. Kurs ishining hajmi, rasmiylashtirish shakli, baholash mezonlari ishchi fan dasturida va tegishli kafedra tomonidan belgilanadi. Kurs ishini bajarish talabalarda fanga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga xizmat qilishi kerak.

Kurs ishi uchun tahminiy mavzular:

1. Tarjimaning Grammatik muammolari
2. Tarjima uslub va uslub muammosi
3. "Gulnoza" romanining o'zbekcha va inglizcha tarjimalarida milliy mentallik tarqini.
4. Gulnoza Odilovning "Ko'ngil kengliklari" romanidan iborat to'plamga kiritilgan tarjimalarda tarjima transformatsiyalarining qo'llanishi.
5. Begoyin Holbekovning "Qalbm sizga intiladi" (My soul strives for you) romanining o'zbek va inglizcha tarjimalarida tarjima transformatsiyalarining ingliz tilida berilishi.
6. Gulnoza Odilovning "Ko'ngil kengliklari" ingliz adabiyotidan o'zbek tiliga kiritilgan tarjimalar to'plamida tarjima transformatsiyalarining qo'llanishi.
7. "Pearls from ocean" ("Ummondan durlar") Alisher Navoiy g'azallaridan tarjimalar to'plamidagi g'azal va ruboiylar tarjimasida ohang va ma'noning berilishi.
8. "Uzbek poetry" O'zbek she'riyatidan tarjimalar kitobiga kiritilgan tarjimalarning aslyatga adekvatlik darajasi.
9. Mirpo'lat Mirzo mohir tarjimon. Tarjimonning rus tilidan qilgan tarjimalarini to'plab tahlil etish.
10. Erkin Vohidov she'riyatidan tarjimalarda ohang va ritmni qayta yaratish
11. Bolalar adabiyoti tarjimasida uslub muammosi
12. Vilki Kollinzning "Oq kiyingan ayol" romani ingliz tilidan Abduqahhor Iminov tarjimasida badiiylik.
13. Ibrohim G'afurov tarjimalarida tarjimonning so'z tanlash mahorati.
14. Ibrohim G'afurov tarjimalarida tarjimon va muallif uslubiyati.
15. Navoiy romani tarjimasida adekvatlik muammosi.
16. A'zam obidov tarjimalarida tarjimon va muallif uslubi

17. Ilmiy texnikaviy matnlar tarjimasini muammolar
18. Iqtisodiy va siyosiy matnlar tarjimasini
19. Xarbiy mavzudagi matnlar tarjimasini muammolari
20. Tarjimada tanavvul mavzusini uzatish muammolari
21. Tibbiy matnlar tarjimasini muammolari
22. Tarjimada zoonimlarni uzatish muammosi
23. Fitonimlar tarjimasini muammolari
24. Yumorni tarjima qilishda mazmun va uslub adekvatligi
25. Drammatik asarlar tarjimasida til va uslub
26. Tarjimada gender muammosi
27. Tarjimada badiiy tasvirni qayta yaratish
28. Tarjimada inson qiyofasi va fe'l atvorini qayta yaratish muammosi
29. Tarjimada neologizmlarni uzatish muammosi
30. Tarjimada pragmatik ta'sirchanlikni qayta yaratish muammosi
31. Sinxron tarjimaning pragmatic muammolari
32. O'zaki tarjimon nutqini o'stirish masalasi
33. Tarjimada madaniyatlararo muloqot muammolari
34. Diplomatik yozishmalar tarjimasida til va uslub muammosi
35. Siyosiy diskurs tarjimasini

VII. Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni

“Tarjima nazariyasi va amaliyoti” fanini o'rganuvchi talabalar auditoriyada olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash va ko'nikma hosil qilish uchun mustaqil ta'lim tizimiga asoslanib, kafedra o'qituvchilari rahbarligida, mustaqil ish bajaradilar. Bunda ular badiiy adabiyotlarni tarjima qiladilar, tahlil va talqin etadilar; qo'shimcha adabiyotlar hamda Internet saytlaridan foydalanib, referatlar va ilmiy ma'ruzalar tayyorlaydilar, amaliy va seminar mashg'ulotlari mavzusiga doir uy vazifalarini bajaradilar, ko'rgazmali qurollar va slaydlar tayyorlaydilar.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanadi:

- amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik;
- seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik;
- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismini o'zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- talabaning o'quv, ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fan bo'limlari hamda mavzularni chuqur o'rganish;
- masofaviy ta'lim.

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. O'rta Osiyodagi tarjima maktablari haqida taqdimot tayyorlash.

2. O'rta Osiyodagi ilk tarjima asarlari haqida ma'lumotlar to'plash.
3. O'zbek tarjimonlari va ularning tarjimalari haqida taqdimot tayyorlash.
4. O'zbekistondagi tarjimachilik tarixi haqida ko'rgazmali portfolio tayyorlash.
5. Ingliz tilida yaxshi sifatlarga ega professional tarjimon CV sini tayyorlash
6. Guruhdoshingiz bilan tarjimonga ish beruchi tashkilot rahbari sifatida og'zaki intervyu so'rovnomaga o'tkazish.
7. Tarjimon etikasining buzilishi holatiga oid muammoli vaziyat yarating va uning echimi haqida axborot tayyorlang.
8. Tarjima ishini loyihalashtiring.
9. Uzbek translators and their works
10. The problems of translating PU from Uzbek into English
11. Problems of translating false friends of translator
12. Translating figurative language
13. OAV matnlarini xorijiy yoki ona tiliga tarjima qilish
14. Ilmiy uslubga xos matnlarni xorijiy yoki ona tiliga tarjima qilish
15. Tibbiy uslubga xos matnlarni xorijiy yoki ona tiliga tarjima qilish
16. Turli sohaga oid matnlarning leksik va grammatik xususiyatlarini aniqlash, taqdimot tayyorlash
17. Temaliga oid matnlar ustida ishlash, faol so'zlar lug'atini tuzish
18. Temaliga oid maqolalarni ingliz tilidan rus tiliga o'zlashtirish
19. Ijtimoiy axborot vositalari haqida taqdimot tayyorlash
20. Badiiy matnning tarjimasi bilan ishlash
21. Mumtoz adabiyot asarlari tarjimasi
22. O'zbek bolalar hikoyalari ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
23. O'zbek ertaklarini ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
24. Masallarni ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
25. Maqollarni ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
26. Taniqli badiiy tarjimon bilan uchrashib intervyu olish va taqdimot tayyorlash
27. Yozma tarjima bo'yicha taqdimot tayyorlash
28. Tarjimonlik sohasini rivojlantirish yo'lidagi sa'y harakatlar mavzusida video rolik tayyorlash
29. O'zbek tilidagi turli mavzuga oid matnlar tarjimasi
30. Ingliz maqollarining o'zbek tiliga tarjimasi
31. Ingliz bolalar hikoyalari o'zbek tiliga tarjimasi
32. Ingliz tilidagi turli mavzuga oid matnlarning o'zbek tiliga tarjimasi.
33. O'zbek ertaklarining ingliz tiliga tarjimasi
34. Amerika adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
35. Ingliz adabiyotidan hikoyalar tarjima qilish
36. O'zbek adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasi
37. O'zbek adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasi

38. O'zbek hikoyalarini ingliz tiliga tarjimasini
39. Ingliz adabiyotidan qisqa hikoyalar tarjimasini
40. O'zbek tilidagi turli mavzuga oid matnlar tarjimasini
41. Tarjima jarayonida uchraydigan interferensiyalarni tahlil qilish
42. Tarjima jarayonida leksik holatlarni tahlil qilish
43. Tarjima jarayonida uchraydigan Grammatik holatlarni tahlil qilish
44. Reklama va e'lonlarning tarjima tilini tahlil qilish
45. Reklama va e'lonlarda qo'llanadigan stilistik priyomlarni tahlil qilish.
46. Reklama va e'lonlarni sodda va ravon tarjima qilish yo'llari ko'rsatib

berish

47. Olam lisoniy manzarasida oziq-ovqat bilan bog'liq tushunchalarni tarjima qilish masalalari bo'yicha taqdimot tayyorlash
48. Oziq-ovqat bilan bog'liq pragmatik assotsiatsiyalar va tushunchalarni tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
49. Oziq-ovqat bilan bog'liq tushunchalarni tarjima qilish jarayonida yuzaga keladigan muammolarni bartaraf qilish masalalari bo'yicha taqdimot tayyorlash
50. Film tarjimasida integrallashgan tahlil modelining ishlash jarayoni bo'yicha taqdimot tayyorlash
51. Video tarjimasini to'g'ri tashkil qilish masalalari bo'yicha taqdimot tayyorlash
52. Film tarjimasida ramzlar va turli xil simvollarga oid tasvirlar bilan bog'liq syujetlarni tarjima qilish
53. Film tarjimasida kodlashtirish muammosi borasida taqdimot tayyorlash
54. Problems of interference in translation
55. Translation of Advertisements
56. Food and culture in translation
57. Audiovisual translation
58. Ingliz OAV matnlarini o'zbek tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
59. Iqtisodiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
60. Ijtimoiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
61. Siyosiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
62. Ingliz bolalar she'riyatini o'zbek tiliga tarjima qilish
63. O'zbek bolalar she'riyatini ingliz tiliga tarjima qilish
65. Rasmiy yozishma va xatlarni o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjimasini bo'yicha taqdimot tayyorlash
66. Iqtisodiy matnlarini o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash
67. Aforizmlarni ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjimasini bo'yicha taqdimot tayyorlash
68. Yuridik hujjatlarni o'zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish bo'yicha taqdimot tayyorlash

69. The adequacy as a criterion in translation
 70. Different levels of equivalence in source language and target Language
 71. Lexical problem of translation
 72. Translation of polysemantic words
 73. Translation of Proper names and geographical names
 74. Translation of Zoonims
 75. Translation of Advertisements
 76. Translation of food discourse
 77. Translation of figurative speech
 78. Translation Fitonims
 79. Translation of Onomotapeas
 80. Translation of Humour and colloquialism
 81. Translation of difficult language
 82. Translation from other sources
 83. Editing in translation
 84. Ilmiy –texnikaviy matnlarni tarjima qilishning o‘ziga xos spesifik jihatlari bo‘yicha taqdimot tayyorlash
 85. Ingliz latifalarini o‘zbek tiliga tarjima qilish bo‘yicha taqdimot tayyorlash
 86. O‘zbek latifalarini ingliz tiliga tarjima qilish
 87. Zamonaviy o‘zbek hikoyalarni ingliz tiliga tarjima qilish
 88. Texnik ma’niarni o‘zbek tilidan ingliz tiliga tarjima qilish
 89. Tibbiy matnlarni tarjima qilish
 90. G‘azallar tarjimasi
 91. Filmlarda subtitrni ingliz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilish
 92. Ruboiylar tarjimasi mavzusida taqdimot tayyorlash
- Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi. Shuningdek, talabalar tomonidan amalga oshirilgan tarjimalar to‘plab nashr qilish tavsiya etiladi.

VIII. Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Musaev K. Tarjima nazariyasi asoslari. Toshkent. 2005. 158 b.
2. Baker Mona. Translations Studies. University of Manchester, 2009. 1571 pp.
3. Douglas Robinson. An Introduction to the Theory and practice of translation. Second Edition. 2003 New York. 318 pp.

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida” O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-4947-sonli farmoni. 07.02.2017. “Xalq so‘zi” gazetasi, 2017-yil, 28-(6722)

soni.

2. "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. PQ-2909. 20.04.2017. "Xalq so'zi" gazetasi, 2017-yil, 79-soni.
3. Sirojiddinov Sh., G.Odilova. Badiiy tarjima asoslari. -Toshkent, 2011. - 164 b.
4. Lawrence Venuti. The translators Invisibility. London&New York. 2004. 366 pp.

Internet saytlari

1. teneta.rinet.ru/rus/pe/parshin-and_teoria-i-praktika-perevoda.htm
2. <http://www.translatortips.net/tranfreearchive/tf07.html>www. google. ru
3. <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:JiVGDDOwUwJ:www.englspace.com/+&cd=1&hl=ru&ct=clnkwww.youeng.narod.ru>
4. http://www.translation.net/languages/english_translation_software.html
5. <https://translate.google.com/translate?hl=ru&sl=en&u=http://www.translationzone.com/&prev=searchwww.translator.tips.Com>
6. <http://www.gbv.de/dms/goettingen/662601432.pdf>
7. https://openlibrary.org/works/OL16360856W/An_approach_to_translation_criticism<http://www.discourses.org/UnpublishedArticles/Ideology%20and%20discourse.pdf>
8. <http://www.unites.tr/esh/Tra/NotesOnTranslationCriticism.pdf>
9. <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:JiVGDDOwUwJ:www.englspace.com/+&cd=1&hl=ru&ct=clnkwww.youeng.narod.ru>
10. http://www.translation.net/languages/english_translation_software.html
11. <https://translate.google.com/translate?hl=ru&sl=en&u=http://www.translationzone.com/&prev=searchwww.translator.tips.Com>
12. teneta.rinet.ru/rus/pe/parshin-and_teoria-i-praktika-perevoda.htm
13. <http://www.translatortips.net/tranfreearchive/tf07.html>www. google. ru

F. Mepurov